

Izhaja, izvenjši ponedeljek, vsak dan zjutraj. Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne rankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Gerbec. — Lastnik: Tiskarna Edinost. Tisk: Tiskarna znana za mesece: L. 7. — Mesece: L. 1950, pol leta L. 32. Za inozemstvo mesečno 10 lire več. Telefon: 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L. 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L. 2 — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2 — Oglasi, naročila in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Kaznovani imperalizem

Nerešeno vzhodno vprašanje je ena med velikimi zlonosnimi zapuščinami pomanjkljivih mirovnih pogodb, ki so jih skrpali zapadni mogotci v Parizu. Sevreska pogodba, po kateri je prišla Turčija ob skoraj vso evropsko posest, kakor tudi ob velik del Male Azije, je vzbudila pri Turkih takšen odpor, da so pričeli pariski in londonski diplomati s prekrpavanjem pogodb, ki se je takoj spočetka izkazala, da ne drži.

Mustafa Kemal se je postavil na čelo tistemu delu Turčije, ki se ni hotel ukloniti ukazom entente in ki se je protivil zlasti povečanju grške posesti v Mali Aziji. Starodavni boj Grkov za obrežne kraje Male Azije se je vsled tega razvnel tedaj, ko so se podpisovale mirovne pogodbe. Kakor je bilo to mogoče, da se je mala in neznanca Grčija postavila takorekó po robu sklepom londonske konference, ki je modificirala sevresko pogodbo na korist Turčije? Francija, Anglija in Italija, t. j. ententa, so bile in so še danes dovolj močne, da bi bile utegnile preprečiti novo vojno na Turškem baš v času, ko se je bojni vihar v ostali Evropi bil ravnokar poleg. Odgovor je kratak: ker so si te države bile same med seboj v laseh zaradi Turčije. Predvsem se križajo od nekdanjih interesov Francije in Anglije pri delitvi nekdanje turške posesti. Anglija, ki je takorekó gospodarica Arabije, Mezopotamije in je njen kapital zainteresiran tudi na Grškem si ne more želeiti močne in neodvisne Turčije in tudi ne grškega poraza. Vendar pa mora Anglija jemati v ožir razpoloženje muslimanskega sveta, ki se razteza od Indije do Gibraltarja. Zato se ni postavila očito na stran Grške, ampak je pustila Grčiji prosto roko in odgovornost.

Francija, ki je po svojem kapitalu zainteresirana v Siriji in ki poseduje vrednostne papirje stare Turčije, želi turški angorski vladi uspeh in se postavlja na stališče, ki je protigrško. Kakšno je stališče Italije, je tudi znano. Italija, ki stremi za nadvlado na bližnjem vzhodu in na Sredozemskem morju, je naravna tekmovalka balkanske Grčije in zato je njena politika izrazito protigrška in turkom prijazna. Če upoštevamo, da poseduje Italija nekaj grških otokov v Egejskem morju, zaradi katerih je napetost med Italijo in Grčijo stalna, tedaj vidimo, da ima Grčija težko stališče v igri treh tako močnih tekmecev.

Poleg vsega tega pa je tu še dinastično vprašanje. Kralj Konstantin, ki ga je bila venizelovska ententi prijazna stranka v vojnem času pregnala, ker je bil on za osrednje države in torej za protiententno politiko, se je po vojni vrnil na Grško, kjer ga je ljudstvo sprejelo z velikim sijajem. To je bila očitna demonstracija proti ententi. Venizelos se je izselil in njegova stranka je stopila v ozadje. Toda kralj Konstantin ni zmogel čudežev. Pod njegovo firmo se je pričela velikopotezna vojska akcija proti kemalistovski Turčiji, z velikim pompom in komedijantsko gesto se je pričel grški pohod proti Angori. Začetni uspehi so omamili grške imperialiste, da so sanjali o Carigradu in o nekdanjem velikem bizantinskem cesarstvu.

Toda razočaranje je kmalu prišlo. Grška ofenziva je prišla do mrtve točke blizu Angore. Tam se je ustavilo in ni šlo

dalje. Mesece in mesece je stala fronta vedno na istem mestu. Ogromne vsote je požrla ta vojna finančno šibki Grčiji, a pomoči od nikoder. Kjerkoli je Grčija potrkala, povsod so ji zaprli vrata pred nosom in naduti Konstantin je moral občutiti negotovost mogotcev, katerim si je predržal kljubovati. Neugodno razmere doma so brez dvoma vplivale tudi na razpoloženje vojske, ki se je polagoma demoralizirala v dolgem brezplodnem brezdelju. In kar je glavno, nihče ni videl konca pred seboj. Med tem so se kemalisti pripravljali in čakali, da dozorijo položaj grških čet za njihovo ofenzivo.

In tako je prišlo, kakor je moralo priti. Z enim silnim udarcem je uničil Mustafa Kemal ošabne imperialistične sanje grških generalov in nacionalistov, zakaj grška armada je šla na kose in se razpršila, da je vprašanje dni, ko vržejo Kemalisti zadnje ostanke grške vojske v Egejsko morje.

Grška vlada odstavlja stare generale in jih nadomešča z novimi, izdaja dekrete, poziva k vztrajnosti itd., toda zdi se, da je zares konec za vselej grške gloriole. V največji sili so se zatekli Grki zopet v London in moledujejo londonsko diplomacijo, da izposluje od kemalistov takojšnje premirje, da rešijo vsaj nekaj iz tega krvavega poloma.

Razume se, da je angleški vladi turška zmaga zrasla previsoko in verjetno je, da bo skušala Anglija ustaviti Kemaliste, če se bo dalo. Vendar pa bo Anglija čuvala le svoje interese in ni izključeno, da se bo v skrajni sili z lepa pobotala z angorsko vlado. Ni misliti, da bi se Anglija preveč kompromitirala zaradi grške mizerije iz že povedanih vzrokov. Njena skrb bo pač, da reši angleške kapitale in če to doseže, je ne bo usoda Grčije več brigala.

Sicer pa se kmalu sestane konferenca za vzhodno vprašanje v Benetkah. Ta konferenca bo postavljena pred novi položaj in Grčija pojde iz te pustolovščine oskubljen, kakor naduta sraka, ki se je nakitila s pavovim perjem.

Prijetno razpoloženje vlada v Parizu zaradi grškega poraza. V časih, ko se mora Poincaré tako puliti z Lloyd Georgeom zaradi odškodninskega vprašanja, je vsak neuspeh ponosnih Angležev dobrodošla protitež. Tudi Italija si mane roke, zakaj Grčija ugne past na nivo brezpomembnih, nemošnih državic, ki ne morejo ovirati ekspanzivne politike Tretje Italije.

Tako vidimo v obnašanju imenovanih treh predstavnikov velike entente povod domneve, kako tekmujejo med seboj različni imperializmi. Trdnost in stalnost entente prihaja v čudno luč. Kljub vsej učenosti pa so ti gospodje precej zaslepljeni. Gospodarska kriza v vsej Evropi narašča. Nemčija in Avstrija se nahajata pred gospodarskim polomom, Rusija je se vedno izločena iz evropskega gospodarskega kompleksa, a imperialistična igra gre svojo staro pot dalje. Poraz Grške pa bo prinesel s seboj silno težko in nezdruživo gospodarske razmere na skrajnem koncu Balkana in bo ogrožal socialni mir. Zrastel pa bo imperialistični apetit Kemal paše in igra se bo pričela z nova, četudi bodo osebe druge. In to zato, ker se drži imperialistična duševnost današnjih vladarjev Evrope.

Italija

Ministrski predsednik zopet v Rimu
RIM, 8. Danes zjutraj ob 11.30 je dospel ministrski predsednik Facta. Na kolodvoru so ga sprejeli vsi ministri in vsi tajniki, ki se nahajajo v Rimu, nadalje podprefekt, knežast, generali De Albertis, Fuscarina in Bonausa ter mnoge druge odlične osebe. Zopetno zanikanje vesti o jugoslovanskih vojaških pripravah

RIM, 8. Jugoslovansko poslanstvo javlja: Zadnje dni so se pojavile povodom avstrijskega vprašanja v raznih listih vesti o domnevnih vojaških pripravah in o zbiranju čet kraljevine SHS ob avstrijski meji. Kraljevo jugoslovansko poslanstvo je pooblašeno od svoje vlade, da izjavi, da so vse te vesti popolnoma izmišljene.

Italja izplačala Avstriji 35 milijonov lir
RIM, 8. Sporazumno s pogajanj, ki so se vršila v Rimu med avstrijskim delegatom dr. Schüllerjem in ministroma Schanzerjem in Paratorem, je izplačala včeraj Italija prvo polovico prispevka 70 milijonov lir za ustanovo nove emisijske banke v Avstriji. Minister Paratore je obljubil dr. Schüllerju, da bo izplačala italijansko zakladno ministrstvo tudi drugo polovico prispevka v najkrajšem času. Dalje poročajo, da so v najboljšem teku pogajanja za sklep italijansko-avstrijske trgovske pogodbe. Prvi del teh pogajanj je že zaključen in je bil tudi že dovršen predhodni načrt sporazuma, ki vsebuje znižanje carin in obojestranske zahteve. Ta načrt, ki je bil sprejet v zadnji seji italijansko-avstrijskih delegatov, je sedaj predložen v pregled obema državama. Po končanem pregledu se bodo nadaljevala pogajanja za končni sklep trgovske pogodbe.

V Massi Carrara je 5000 obojestranskih fašistov ogrožalo oblast in zahtevalo oproščeno 8 aretiranih tovarštev

RIM, 8. Iz Masse Carrare poročajo, da je bilo vsled izgrede, ki so se odigrali

meseca januarja aretiranih nekaj fašistov, ki so pa bili pozneje oproščeni. Na podlagi novega razkritja se je ponovila sodnijska preiskava in zaprl so osem fašistov iz Borgiola. Legionar Renato Ricci, tajnik političnega odseka fašistov v Carrari, je javil takoj ta slučaj predsedništvu fašistovske stranke, nakar je bila odredjena mobilizacija 5000 obojestranskih fašistov iz okolice Carrara, ki so prihrumeli v mesto na kamionih, na konjih in tudi peš. Noč so prebili deloma v sedežu fašja, deloma v mestnem gledališču, ostali pa v poskodovani delavski zbornici in tudi po privatnih stanovanjih, katera so siloma zasedli. Drugo jutro so demonstrirali po mestnih ulicah in odposlali deputacijo k perfektu, ki je zahtevala takojšnje oproščeno zaprtih fašistov in dala ultimatum, katerega rok poteče noč. Oblastva so že napravila potrebne korake in zahtevala, da se jim takoj pošljejo ojačenja posadke. Vse mesto je pokoncu in vse se boji krvavih izgrede.

Fašisti nameravajo zasedi republiko S. Marino

RIM, 8. Listu "Voce Repubblicana" poročajo iz S. Marina, da nameravajo fašisti v zvezi z orožniki in onimi agrarci, ki nočejo plačevati davkov zasedi republiko S. Marino.

Napad na urednika lista "Ordine Nuovo"
TURIN, 7. V stanovanju Leo Galette, ki je urednik komunističnega lista "Ordine Nuovo" in poročevalec lista "Comunista", je pozno v noči pozvonilo. Ker njega ni bilo doma je odprl okno njegov očet in videl na ulici več temnih postav, ki so ustrelile trikrat s samokresom proti oknu in nato zbežale ne da bi koga zadele. Sumi se, da je bil napad namenjen Leonu Galattiju.

Jugoslavija

Pogajanja med Avstrijo in Jugoslavijo zaradi likvidacije in izročitve imovine

BELGRAD, 8. Predsednik likvidacijskega odbora Arangelović je prekinil poga-

janja z avstrijskimi delegati glede likvidacije in izročitve imovine. Pogajanja se nadaljujejo na Dunaju. Avstrijski delegati po navodilih dunajske vlade niso pripravljeni osvojiti stališča in zahteva jugoslovanske vlade. Vsa dosedanja pogajanja so v gotovih točkah ostala brezuspešna. Avstrijska delegacija zahteva gotove koncesije. Na drugi strani zahteva jugoslovenska vlada, da se centrale gotovih podjetij prenesejo na jugoslovensko ozemlje in da se izroče delnice velikih podjetij v Bosni, tako delnice parafinerije špirita, delnice podjetja "Kreka", delnice podjetja "Topusko" in delnice velikega Steinbeissovega podjetja. Avstrijska delegacija zahteva za te delnice odškodnino. Da se rešijo sporna vprašanja odpotuje minister pravde dr. Marković prihodnje dni na Dunaj.

Nova iznajdba na polju železniške tehnike
BELGRAD, 6. V teku zadnjih dni se je izvedel na progi Bakar-Zagreb poizkus z novimi kočnicami, iznajdba Dobrovoja Božića iz Belgrada. Novo iznajdene kočnice delujejo s pomočjo kondenziranega zraku. Komisija, ki je bila pooblašena od ministrstva za promet, je dognala, da se kočnice lahko uporabljajo za potniške in tovarne vlake. Izid poizkusa je bil v vsakem pogledu ugoden. Minister za promet namerava tekom zime izvršiti mednarodni poizkus z novimi kočnicami.

Število invalidov v Jugoslaviji

BELGRAD, 8. Ministrstvo za socialno politiko izda v bližnjem času obširno statistiko o rodbinskem, kulturnem, premoženjskem in socialnem stanju invalidov v državi SHS. V glavnem so podatki že zbrani in iz teh posnemamo, da je izmed 74.756 invalidov, o katerih obstoje podatki, 33.666 Srbov, 21.308 Hrvatov, 11.467 Slovencev, 2657 Nemcev, 2537 Madžarov, 807 Romunov, 643 Čehoslovakov, 145 Turkov, 135 Rusinov, 101 Bolgarov, 11 Italijanov, 9 Poljakov in 1262 ostalih narodnosti. Zanimivo je, da je med njimi 45.332 hišnih posestnikov. V Sloveniji je dve tretjini invalidov brez svoje hiše. Nepismenih je med invalidi 23.965.

Med tem se javlja, da bo sklican odbor splošne organizacije vojnih invalidov dne 10. t. m. ob 10. uri predpoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani javno protestno skupščino s smislom odloka Osrednjega odbora vojnih invalidov v Belgradu. Dnevni red je sledeči: 1. Invalidni zakon; 2. Poročilo Srbov in Hrvatov; 3. Zastalo izplačevanje; 4. Invalidni domovi in oporavišča; 5. Eventualije. Centralni odbor poziva invalide, vdove in sirote in vso javnost, ki je naklonjena invalidom, da priporoči z veliko udeležbo odboru pri delu za doseg pravic invalidom.

Odhod ameriških parlamentarcev iz Jugoslavije

BELGRAD, 8. Ameriški senatorji in poslanci, ki so na povratku iz interparlamentarne konference na Dunaju napravili večdnevni izlet v Jugoslavijo, so se v torek zvečer s simpsonskim ekspresom odpeljali v Benetke. Pred odhodom so se udeležili banketa, katerega jim je priredila narodna skupščina. Vlado sta zastopala na banketu ministra Stanić in Marković, udeležili pa so se ga tudi novonemovani izseljeniški glavni komisar, posl. Etbin Kristan, predsednik zakonodajnega odbora Trifunović in pomočnik zunanega ministrstva Gavrilović, ki je nazdravil velikemu ameriskemu narodu kot prijatelju Jugoslovenov.

Poljska

Poljske manjšine in Društvo narodov
VARŠAVA, 8. Minister za zunanje zadeve, je prečital predsedniku sveta Društva narodov spomenico, kjer opisuje preganjanja, katerim so podvrženi Poljaki v nemški Gornji Šleziji ter v drugih pokrajinah, kjer tvorijo manjšino. Spomenica prosi svet Društva narodov, naj posreduje pri nemški vladi, da končajo nasilja ter da se poljskim beguncem omogoči povratek s tem, da se jim dajo jamstva za nedotakljivost njihovih oseb in premoženja. Drugi del spomenice se bavi s poljsko manjšino v vzhodni Prusiji, kjer se dogajajo preganjanja radi glasovanja v prilog Poljski o priliki plebiscita. Spomenica zahteva posredovanje Društva narodov, da se zajamci spoštovanje pravic manjšin.

Anglija

Irsko vprašanje

LONDON, 8. Brzjavke iz Dublina zaničajo vesti, glasom katerih da je bilo truplo Griffith-ovo izkopano in da je bil De Valera ujet od nacionalistov.

LONDON, 8. Lloyd George je povabil k sebi šest mož, ki so podpisali angleško-irski dogovor, ter jim je v enournem pogovoru razložil svoje misli glede načrta za ulstersko vlado.

Lloyd George bo šel v Zenevo

LONDON, 8. "Daily Telegraph" javlja, da se bo Lloyd George podal v Zenevo, kjer bo prebil en teden svojih počitnic. V Društvo narodov bo imel govor.

Avstrija

V Avstriji nadaljuje stavka stavcev.

DUNAJ, 7. Danes je izšlo le poročilo delavskih sindikatov, ki vsebuje vesti o poteku stavke. Pogajanja med stavci in lastniki tiskarskih podjetij se nadaljujejo in domneva se, da listi ne bodo izšli pred soboto. Pri sedanjem političnem položaju v Avstriji, je

posebno razumljivo, da krožijo najbolj neverjetne vesti, katerih ni mogoče kontrolirati. V političnih in finančnih krogih so napravile najboljše vtisek vesti iz Zeneve, glasom katerih se je lotilo Društvo narodov takoj pripravljalni del za rešitev avstrijskega vprašanja. Upa se, da bo doseglo potovanje Seipela v Zenevo najboljše uspeh.

Grško-turška vojna

Zmagovit pohod Kemailove vojske
Turki pred Brusom — Vest o ujetju grškega poveljnika potrjena — Angleške priprave za obrambo Carigrada — Grčija prosi za premirje?

LONDON, 8. Na včerajšnji seji angleške vlade, katere sklepi so se z veliko napetostjo pričakovali, je bilo sklenjeno, da se bo odložil odgovor na noto francoskega ministrskega predsednika Poincaréja. Sklenjeno je bilo tudi, da angleška vlada ne bo nikakor posebej predlagala premirja ne Turkom ne Grkom, temveč da bo posredovala skupno z ostalimi zavezniki. Bill so tudi ukrenjeni potrebni ukrepi za obrambo morskih ožin pred Kemailovo vojsko.

Glede odgovora na noto g. Poincaréja je angleška vlada sklenila, da bo o njem razpravljala na prihodnji seji.

Javljalo se nadalje, da je angleška vlada pripravljena štiti ne samo angleške temveč tudi druge kolonije v Mali Aziji, ki so brez zaščite, kakor nizozemske in švicarske in da je tudi pripravljena olajšati odhod beguncev. Kar se tiče vprašanja Carigrada in ožin vztraja angleška vlada na dosedanjem stališču. Posamezni ministri in posebn Lloyd George so poudarjali, da je angleška vlada pripravljena braniti Carigrad in morsko ožino proti vsakemu grškemu poizkusu in da ju mora torej braniti tudi proti vsakemu napadu Kemailove vojske. Po zanesljivih vesteh stoji angleška vlada na stališču, da je svoboda ožin ena največjih pridobitev zmage, ogrožati to svobodo bi bilo isto, kakor če bi se bila izgubila vojna proti Turkom. Kar se tiče splošnega mira na vzhodu, je angleška vlada mnenja, da se mora o tem razpravljati na kaki veliki konferenci ali pred vrhovnim svetom.

Po vesteh iz Smirne je admiral sir Armond Broch, vrhovni poveljnik sredozemskega brodogoja naznanil, da so se ukrenili vsi ukrepi za zaščito Smirne. Položaj je sedaj bolj miren. Grki se pripravljajo na obrambo mesta. Grški minister za mornarico in poveljnik višjega štaba Dusanis sta prispela v Smirno. Mesti Kasala in Magnesia sta v plamenu. Angleži so izkrcali nekoliko oddelkov strelcev, ki so zadržali plinarno in turško državno banko. Poročevalci francoskih listov iz Carigrada javljajo, da je doživela severna skupina grške vojske pri Hodiaillyju popoln poraz in da se umika, puščajoč za seboj vse vojni material. Kemalisti so zasedli Senyend in Bananiken. Južno skupino grške vojske je zadela ista usoda, tako da je položaj Grkov obupen. Kemailova vojska razpolaga baje s 350.000 možmi v frontni črti in s 150.000 v ozadju.

Vest o ujetju grškega generalissimusa potrjena

Iz Aten javljajo, da se uradno potrjuje vest o ujetju generalissimusa Tricupisa, na katerega mesto je bil imenovan Pylomenakes, ki je izdal na vojsko proglas, v katerem poziva na disciplino. Grški listi medtem zagotavljajo, da je ujetje generalov Tricupisa in Digenisa le osamljen čin, ki ni nikakor v zvezi z usodo njunih armadnih zborov. Po brzjavki vrhovnega poveljnika z dne 5. t. m. je general Franges telefonično, da sta bila prvi in drugi armadni zbor, ki sta se nahajala pod vodstvom generala Tricupisa in Digenisa, že zasedla položaje pri Uşjaku in Ala Şejru. Oba generala sta ravno prihajala v spremstvu svojih štabov k svojim četam, ko je pridrvela turška konjenica in ju zajela. Javljalo se tudi, da je III. armadni zbor zavzel položaje pred Brusom in da so vesti o zavzetju tega mesta s strani Turkov neresnične. Po drugih vesteh zopet so bile po padcu Uşjaka grški vojski vse zveze pretrgane. Grki v Ala Şejru so se upirali, toda zastoj, ker so bili že obkoljeni. Dne 2. t. m. so to zapazili in zvečer istega dne se je general vdal turškemu glavnemu stanu. Z njim je bilo ujetih tudi 500 častnikov. General Tricupis in njegov glavni štab so bili odpeljani pred turški glavni stan in sprejeti osebno od Mustafe Kemal paše. Turki vrhovni poveljnik je izjavil grškemu glavnemu poveljniku, da lahko obdrži meč. Mustafa Kemal je ukazal, da se izkazujejo ujetemu grškemu poveljniku vse časti, ki gredo njegovemu činu. V onem samem dnevu je bilo ujetih nad 12.000 Grkov. Po vesteh iz turškega vira je bilo do onega dne zaplenjeno 700 topov, 950 avtomobilov, 11 aeroplanov, kakih 2000 strojnica in ogromna množina drugega orožja in municije.

Turški napad na angleške čete v Mezopotamiji

PARIZ, 8. Listi javljajo, da se spričo nagličen razvoja dogodkov v Mali Aziji angleške čete v Mezopotamiji pripravljajo za vsak slučaj. Angleška vlada bo baje posredovala pri francoski vladi, da se prepreči potovanje turške vojske po bagdadski železnici, potovanje, ki bi omogočilo napad na ozemlje pod angleškim mandatom.

Vkljub vsem ukrepom so bile angleške čete napadene od turških tolpa, ki so prišle iz južnega in srednjega Kurdistanu. Angle-

ške čete so morale zapustiti nekoliko položajev in se omejiti na obrambo. Močna ojačenja so na poti.

Turki pred Smirno

Po zadnjih vesteh so turške čete na poti v Smirno. Posamezni konjeniški oddelki so že predrljo do par kilometrov pred mesto. V mestu Smirni je zavladal silen strah. Po ulicah se tre beguncev z vseh strani. V mestu je že začel primanjkovati živež. Padlo moralo je nekoliko dvignil prihod dveh ameriških križark v pristanišče. Ameriška oblastva so brzjavila svojim družbam po živež.

Grške vojske ladije obstreljujejo Jalevo
ATENE, 8. Listi objavljajo brzjavko, prispelo vladi, ki javlja, da so grške vojske ladije obstreljevale Jalevo ob Mramorskem morju. Razbile so eno turško baterijo in prisilile drugo na molk.

Grška prosi premirje

PARIZ, 8. Agencija "Havas" javlja iz Carigrada: Ob 11 so trije prvi angleški italijanski in francoski "dragomani" (tolmači) prišli k zastopniku angorske vlade v Carigradu in mu izjavili, da bi Grčija izpraznila takoj Malo Azijo pod pogojem, da se sklene premirje z Angoro. Če bo angorska vlada sprejela ta pogoj, se bodo angorski in atenski delegati takoj sestali v nevtralni zoni, da določijo mirovne pogoje.

Turki se medtem vedno bolj bližajo Smirni in prodirajo proti Magnesiji.

Konferenca za južno železnico v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 8. Za ureditev vprašanja Južne železnice in razmerja nasledstvenih držav od družbe je sklicana konferenca zastopnikov nasledstvenih držav. Konferenca je določena za 23. t. m. v Budimpešti. Konferenca se udeležijo jugoslovenski, avstrijski, italijanski in madžarski delegati.

Izd mednarodne tekme zrakoplovcev v Švici

DUBENDORF, 7. Zrakoplovci, ki so se udeležili mednarodne tekme v zrakoplovih okoli Alp so danes prispeli na cilj v središčem redu: Ob 9. uri zjutraj švicarski zrakoplovci Mittel, Olzar, Cartier, Wuhrmann in Bertsch; ob 12 uri 30 minut so prispeli Andres, Brusch, Brunner, Hoegger, Francoz Vigier, Čehoslovak Skala, Poljak Baysemski in Švicar Borcholdet. Pozneje je prišla vest, da se je moral spustiti na zemljo v Gallaratu pri Milanu francoski zrakoplovec Lochelle in da je Echard, ki je tudi Francoz, padel v bližini Bodija vsled eksplozije motorja. Aparat je zgorel, pilot je ostal na mestu mrtve.

Dnevne vesti

Kar ima človek na srcu, ima na jeziku. Če ima človek kako veliko veselje, veliko žalost ali skrb ali sploh kaj važnega ali težkega na srcu, govori o tem ob vsaki priliki. Včasih je to za druge neprijetno, je tudi večkrat samo na sebi neolikanost, ampak človeško je. Očitno se bo gotovo tudi nam "časnikarsko neolikanost", ker pišemo naslednje. Toda ne moremo si pomagati. Krivice, ki smo jih večkrat doživeli, so nas tako globoko ranile v našem pravem in človeškem čutu in nas še danes grizejo, da se nam ob vsaki priliki razveže jezik in da položimo svoje grize. Te dni so listi prinesli vest, da sta dva italijanska vojaka, ki sta potovala s parnikom "Afrika" iztopila v Grškem na suho, da izvršita nekaj nakupov. V neki trgovini sta se radi cenje sporekla s prodajalcem, nakar je več oseb napadlo vojaka, ki sta bila neoborožena, tako da je bil eden vojakov ubit drugi pa težko ranjen. Italijanska vlada je takoj posredovala pri grški, katera je odgovorila, da bo sorodnike ubitega oziroma ranjenega vojaka odškodovala, krivce pa strogo kaznovala.

Zločin, čigar žrtev, sta bila nesrečna dva vojaka, s tem seveda ni odpravljen iz sveta, vendar pa je zadeva tako rešena na najlepši in najpravičnejši način, ki je človeško moč. Tudi med Italijo in Jugoslavijo so se že dogodili incidenti strogo mednarodnega značaja. Vsakokrat smo pa mi morali plačati stroške. Tudi s tem se incident nikoli ni odpravil iz sveta, rešil pa se je na način, ki ni bil ne lep ne pravičen. Bog ne daj, da bi se vlogo naše besede za hujškanje, vendar pa vprašamo: Zakaj se proti Grkom drugače postopa, ko imajo vendar v Trstu več ustanov in premoženja nego mi? Zakaj se med italijansko in jugoslovansko vlado samo mnogo govori o prijateljstvu, malo pa dela po prijateljsko? Zakaj je naša rimska vlada dopuščala, da se je za čine, ki so jih zakrivil ti tuji državljani, udrihalo po njihnih nedolžnih državljanih? Vemo, odgovorov ne bo manjkalo, poznamo jih vse, toda bolj nego mi je tisti, ki bo ali bi odgovarjal, prepričan, da noben odgovor ne drži.

V svet s "Krnjskimi dogodki". Pod tem naslovom piše zadnja "Goriška Straža": Ravno v času, ko mi dokazujemo širnemu svetu kakšno in nebo vpiječa krivica se nam je zgodila s krnjskimi dogodki, se je vršila na Dunaju kongres parlamentarcev raznih držav, na katerem so med drugim razpravljali tudi o zaščiti narodnih manjšin. Zborovanje je bilo samonasebi zelo zanimivo, ter so se glede narodnih manjšin sklenili tudi prav lepi predlogi, ki so se odzvali "Zvezi narodov", toda po dosedanjih izkušnjah se bojimo, da bo ostalo vse samo pri vznešenih besedah. Toda, pustimo to! Nas zanima pri stvari nekaj drugega. Kakor je naravno, so se posvetovali udeležili tudi italijanski politiki, ki so radodarno hvalili italijansko velikodušnost napram narodnim manjšinam, ki gostobesedno dokazovali dobroto, ki jih uživajo neitalijanski narodi v Italiji. Najglasnejši je bil dalmatinski Italijan Dudan. Izjavil je, da imajo narodne manjšine v Italiji vse pravice in da imajo govoriti svoj jezik povsod: v uradu, v šoli, v cerkvi in v vsem javnem življenju.

Dudanove besede so izzvajale in podel za smeh našega ljudstva. Brezumno je gorje, ki

sno ga morali prestatl mi primorski Jugosloveni, odkar smo italijanski državljani. Preglani so nam stotine učiteljev, duhovnikov in raznih uradnikov, zaprti in umirili nebrojno ljudskih, srednjih in drugih šol, požgali naša kulturna središča, vrgli v zapore mnogo naših najboljših ljudi, ustrahovali s nasiljem in orožjem cele naše vasi in kraje, preganali naš jezik iz nešteti uradov, obrekovali nas doma in pred svetovno javnostjo z divjaki in barbari, zabranjali nam vršiti svoje državljanske pravice, izpodrinjali nas v gospodarskem in pridobitnem življenju, in tako dalje, in tako dalje. Toda to še ni vse! Z nepopisno in peklensko zlobnostjo so nas hoteli naslikati pred svetom kot nekulturno in brezsrčno tolpo propalic, katerim ni nič sveto. Zato so vpriporili znano Bonovo afero, katere naj bi nam vtisnila pečat groboskrncev. Zato so nas obdoli poskodb spomenika na Krnu, ki naj bi dokazala našo popolno brezvestnost.

Pri obeh zgornaj navedenih udarcih se nam je posrečilo, da smo stajno izpričali svojo nedolžnost in neomadeževanost. Mi imamo svoje zadoščenje, toda to je po našem mnenju premalo. Poskrbeti moramo, da razni Dudani ne bodo tako bahoto govorili v širokem svetu. Ukreniti moramo, da bodo udarci, ki so bili namenjeni nam, padli s podvojeno silo na naše obrekovalce. Bonova afera je že zastarela in po našem mnenju ni več čas, da bi jo izkopali, ter na novo spravili v široko javnost. Vse drugače je pa s krnskim dogodki. Kakor smo prišli že na drugem mestu, se zdi, da hoče italijansko časopisje to zadevo z molkom prikriti in pokopati. Do tega ne sme priti. Mi moramo ves material o krnskih dogodkih zbrati in ga spraviti v svet. Naj zvedo narodi pred katerimi igrajo razni italijanski politiki vlogo pomazljenih človekoljubov, kakšni so ti gospodje, katerim je nasilstvo in požiganje postalo mero in kri, v resnici.

Pozivamo zato naše politično vodstvo, da izda "Krnke dogodke" v obliki brošure, ter poskrbi, da se ista prevede v razne svetovne jezike.

Shod za asimilacijo državnih uradnikov. Predsedničim so imeli državni uradniki v Filodramatičnem gledališču dobro obiskano shodo, na kateri je bila sprejeta sledeča resolucija: "Državni uslužbenici zbrani dne 7. septembra 1922 zvečer na shodu v Filodramatičnem gledališču odobrujejo dosedanje delovanje svoje organizacije, ki je šlo za tem, da brani njihove pravice; ponavljajo svoje zahteve po ukrepih predlaganih od zastopnikov osebja ter od osrednje svetovne komisije; zahtevajo, da se takoj dostavi še manjkajoči dekreti osebju pri postji, finančnih in carinskih uradih ter da se takozvana Bonomijeva doklada raztegne tudi na sodniško osebje; zahtevajo s povdarikom, naj načelnik osrednjega urada za nove vokalije v skladu s sprejetimi obveznostmi, tim prej doseže odobrenje zakladnega ministrstva; želijo, da se naglo reši vprašanje jurisdikcije asimilacije in v zvezi s tem ureditev položaja poduradnikov in začasnega osebja; pozivljajo vse državne uslužbenice preko interesov posameznih skupin ali kategorij na skupno delo v okviru zvez, da dosežejo izpolnitve svojih težej.

Narodni tabor v Matenijavi — preložen na nedeljo, dne 10. t. m. Pripravljani odbor tega narodnega tabora nam piše: Septembar je pa res en velik kimavec, pokvaril nam je pret. nedeljo par uric veselja. Ali mi nismo taki kimavci — ne vdamo se! Stopili smo v pogajanja z vremenskim ravateljstvom in naši izborni diplomaciji se je že posrečilo nekaj doseti, a do nedelje bo že čisto jasno.

Navzlic celodnevemu gredemu vremenu, je bila pret. nedeljo iz okolice nepričakovano velika udeležba, osebno so se izkazali vili Postojnci in Orchovcu. Niti hud naliiv ni pokvaril dobre volje. — Svaši in nesvaši so vsikali in prepevali, da je bilo veselje. Pripravljani odbor pa, to je vrla mladina iz Trsta, Koč, Prestranka, Žej, Rakitnika in Matenijevasi je stal na svojem mestu točno in vestno, ne meneč se za dež in njegove posledice. Vendar so pa zakoni narave nepremagljivi: Hud naliiv je povzročil še hujsko sušo — v blagajni. Ekstremi se dotikajo!

Na svidenje torej prih. nedeljo!!! Ne bojte se konca sveta, čeprav se je začel zadnjič podirati že oder za godce — to je spadalo v spored!

Društvene vesti

Akad. fer. društvo Balkan. Pozivljamo tovarise, da se v največjem številu udeležijo proslave, katero priredi akad. fer. društvo "Adria" o priliki 20-letnice društvenega obstoja. Skupni odhod iz Trsta drž. kol. ob 5/25 popoldne.

Predsednik.

Šentjakovski Sokol priredi v nedeljo 10. t. m. društveni izlet na Planino pri Vipavi. Odhod z vlakom ob 6. uri zjutraj s postaje pri Sv. Andreju, ob 6 1/2 pa z ročalske. Kosilo iz nahrbtnika. V slučaju slabega vremena izlet odpade. Prijatelji in prijateljice dobro došli. Torej Sokoli in Sokolice, v nedeljo vsi na Planino! Zdravo!

Poslovilni večer. Danes ob 20 1/2 priredijo šentjakobska društva poslovilni večer vojakov-novincev, ki obeta biti res zabaven in prijeten. Spored je zanimiv, raznovrsten in ga izvaja pevsko društvo "Ilirija" in MDP Sv. Jakob. Igrala se bo igrica: "Kje je meja" in novinci nam obljubljajo prav posebno senzacionalno točko, namreč "Rekrutovsko fanfaro." Delovala bo šaljiva pošta in druge razne zabave. Šentj. Mladina.

"Šentjakobska Čitalnica" pozivlja člane, da se vsi udeležijo poslovilnega večera vojakov-novincev, ki se vrši nocoj ob 9. uri v dvorani Del. kons. društva.

Krožek "Omladina" Trst vabi svoje člane, da se udeležijo današnjega poslovilnega večera vojaških novincev. Jutri v nedeljo priredi svojim članom-nabornikom izlet v bližnjo okolico. Zbirališče ob 14. uri pred ljudskim vratom. Med izletom bo svirale rekrutovska fanfara. Ker je ta zadnji izlet v družbi naših nabornikov so člani naprošeni, da se polnoštevilno udeležijo. Krožkovi prijatelji — kakor samoobsebi razumljivo — dobrodošli.

Tajnik. Glasbena Matica. V ponedeljek, 11. t. m. odbovna seja ob 19.30 v pisarni dr. Čoka v ulici Imbriani (prej S. Giovanni) 14. II.

Iz tržaškega življenja

Tajna agencija v brivnici. Pred včerajšnjim je prišlo policijskemu oblastvu na uho, da se je v zadnjem času spreminila brivnica Josipa Jermana v ulici Trenta Ottobri št. 11 v nekako tojno agencijo za potne liste za v Ameriko. Policija si je hotela ogledati vso zadevo od blizu. Zato je odposlala v tajno agencijo policiste, ki so imeli to srečo, da so prišli slučajno v dotiko z dvema izseljencema, ki se imenujeta: Radoslovič Anton, star 26 let, in Ivan Miholič, star 25 let, oba iz Malega Lošinja.

Policisti so zaslišali izseljenca. Izjavila sta, da sta prišla pred par tedni v naše mesto z namenom, da si tu nabavita potrebni potni list za v Ameriko. Slučajno sta pa prišla v stike z nekim človekom, in ko sta mu zaupala, zakaj sta prišla v Trst, jima je on naročil, naj gresta v Jermanovo brivnico. Tam bosta prav gotovo dobila potrebni potni list za znižano ceno. Šla sta torej v brivnico in tam sta se z Jermanom pomenila glede potnega lista. Ker jima je Jerman obljubil, da jima bo v najkrajšem času preskrbel potni list, sta mu v naprej plačala vsak po 5000 lir. Potnega lista pa nista dobila še do danes.

Jerman je bil aretirani in nato prepeljan na policijo, kjer je bil zaslišan. Kaj je izpovedal, nam ni znano, ker drži policija vsjo stvar tajno. Aretirana sta bila tudi dva uradnika, ki sta bila v zvezi z Jermanom. En uradnik je uslužben pri Cosulichu, drugi pa pri pomorski vlad.

Prezrejal se je vrat radi bode. Včeraj ob 12.30 so videli redki obiskovalci vzorčnega semnja slabobolečnega moža, ki se je bil ravnokar naslonil ob stand št. 90, povsoli glavo in se brkito zajokal. Kmalu je pa povlekel iz žepa britev in si z njo prerezal vrat. Prihitieli so ljudje in mu z rutami, katere so imeli pri sebi, obvezali rano, iz katere je močno curjela kri. Nato so ga posadili v avto in ga odpeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je obupno. Do tega koraka ga je dovela beda.

Ukradli so še osla in mleko. Mlekariči Ani Dimitrovič, stanujoči na Kolonkovcu, so ukradli včeraj v ulici Giuseppe Caprina osla in par vrhov mleka.

Tatvina. Uradniku Ernestu Princeku, stanujočemu v ulici della Pietà št. 14, je odnesel neki zlikovec pri cerkvi Sv. Antona novega listnico s 385 lrami.

Zastrupljena ženska v morju pri Čedasu. Včeraj zjutraj so pripeljali v mrtvašnico mestne bolnišnice truplo enatridesletne Marije Hojak, stanujoče v ulici Ruggero Manna št. 24. Našli so jo utopljeno in zastrupljeno s karbolno kislino v morju pri Čedasu. Kaj jo je gnalo v smrt, ni znano.

Ljubosumnost; maščevanje. Dvaindvajsetletni kmet Ivan Starc, stanujoči v Ržani v Istri, je sedel pred snočnim v vaški krčmi. Tedaj sta stopila preden dva fanta in ga opozorila, naj pusti popolnoma pri miru ono deklico, s katero je bil dosedaj govoril, sicer se bodo kje drugje srečali in pogledali. Pri zadetju se pa ni mnogo zmenil za te besede, marveč je odšel proti domu. To njegovo obnašanje je zelo razkajilo ljubosumna fanta. Vsak je izpil iz zalosti v dušku četrtinko vina; nato sta zapustila krčmo in začela zasledovati tekmeča. Kmalu sta ga zapazila od daleč. V naglosti in v razburjenosti sta si urezala kraj ceste leskovo palico in sta nato pospešila korake za tekmečem. Par minut pozneje sta ga že imela v pesti in ga začela pretepati. Sele ko ju je začel napadati Ivan Starc milo prositi, naj za Božjo voljo vendarle enkrat nehata, sta neustrašena junaka zaluzela palice v cestni jarek in odšla.

Starc je prišel iskat zdravniške pomoči v tuksko mestno bolnišnico.

Napad pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji. Pred včerajšnjim popoldne sta šli dve ženski — Marija Giardino in Antonija Kilan — po nekem travniku pri Sv. Mariji Magdaleni spodnji, kar plane iz grmovja neki mož in začne pretepati obe ženski s pestmi. Ženski, skrajno preplašeni, sta začeli klicati na pomoč. K sreči je slišal vpitje poljski čuvaj Andrej Jurinč, ki se je nahajal v bližini, in prihitiel ženskama na pomoč. Čim ga je napadalec zagledal, se je spustil v divji beg in je kmalu izginil.

Dogodek je bil naznanjen policiji, ki zasleduje napadalca, toda dosedaj brez uspeha.

Tihotapec s tobakom. Ljubljancan Andrej Šturm, star 25 let, stanujoči v Trstu, v ulici Matteo Renato Imbriani, je hodil pogostoma v Ljubljano po tobak. Vsakikrat ga je srečno prinesel v Trst. Včeraj je pa imel smolo: v vlaku, ki je vozil iz Postojne proti Trstu, sta ga preiskala dva finančna stražnika in mu za-

plenila 10 kilogramov tobaka. Tihotapec je končal v zaporu v ulici Coroneo.

Požar v uradih transportne družbe. Pred snočnim so zapazili ljudje, ki so šli po ulici Carlo Ghega, da se valj gost, črn dim skozi okna v drugem nadstropju hiše št. 1 v isti ulici. Eni so skočili v bližnjo kavarno, od koder so telefonirali na glavno postajo ognjegaščev; drugi so pa šli obvestiti stanovalce o grozeči nevarnosti. Vest o ognju je vzbudila med stanovalci — ki niso preje niti od daleč slutili, da gori v hiši — veliko paniko: eni, bolj boječi, so zbežali na ulico z golimi rokami; drugi, pogumnejši so pa odnašali iz svojega stanovanja obleko, perilo, denar, zlatenino itd.

Gorelo je v uradih transportne družbe "Wairini". Na lice mesta došli ognjegasci so vdrli v te urade. Pri tej priliki so zapazili, da so plameni že oblazavali strop, kar je grozilo, da se bo ogenj kmalu razširil na zgornja nadstropja. Vendar pa se je ognjegascem kmalu posrečilo lokalizirati ogenj. Po triurnem delu je bil ogenj popolnoma udušen. Zgorelo je vse pohištvo. Škoda se ceni na več ko 20.000 lir. Vzroki požara se niso še ugotovili.

Moč kokaina. Na sredi gruče radovednih meščanov je stal pred snočnim — bilo je v ulici della Sanità — elegantno oblečen mladenič, ki je bil močno pijan od kokaina. V takšnem razpoloženju je zabaval meščane z najrazličnejšimi kretnjami. Posebno seje odlikoval v gorvorjenju. Revčka so končno prišli stražniki in ga odpeljali v opazovalnico mestne bolnišnice.

Vesti z Notranjskega

Planina. Oživljeno "Slov. izobraževalno društvo" v vipavski Planini ima svoj izredni občni zbor v nedeljo 10. t. m. ob 11. uri predpolodne v prostorih gosp. Petriča, št. 64. Odvadarji bodite navzoči!

DAROV!

G. Pečar Martin daruje L 3.— "Solskemu društvu".

ZAHVALA.

Povodom britke izgube, ki nas je zadel ob smrti naše prejube matere oziroma stare matere

Josipine Čok

nam je došlo toliko dokazov iskrenega sočutja, da se čutimo dolžni izreči najiskrenejšo zahvalo vsem onim cenjenim osebam, ki so bodisi s spremstvom ali na drugi način počastili spomin pokojnice. — Vsem Bog plači!

TRST, 8. septembra 1922.

Družina ČOK.

ZAHVALA.

Za vse iskreno sočutje ob priliki izgube našega ljubljenega soproga, očeta, brata, strica in svaka

Franca Hafner

kr. poštnega poduradnika

izrkamo vsem udeležencem pogreba našo najlepšo zahvalo.

OPATIJA, dne 5. septembra 1922.

582 Zahvaljoči ostali.

Mali oglasi

GOSTILNA "ALLE TRE ROSE" v via Geppa št. 10, je vedno preskrbljena z dobro kapljico vina in dobro kuhinjo. Za obilen obisk se priporoča Janko Kosuta. 1667

ORKESTRON in vso pripravo za gostilno, se proda. Via Scoglietto 319, gostilna, Anton Potok. 1627

BARVANJE moških in ženskih oblek (ne da bi se razžile) pranje, likanje oblek, čiščenje v suho, pranje in likanje zaves. Via Udine 49 (prej Belvedere), Via Salice 2, Pellizzaro. 1668

HISA v Ljubljani, na zelo prometnem kraju, 20 minut od glavne pošte, velika, dvonadstropna, z 11 stanovanji, drvarnico, vratom, hlevom, elektriko, vodo, se takoj proda za 620.000 dinarjev. V hiši je trgovina mešanega blaga in električna pražarna kave. Kupcu se odstopi trgovina, pražarna, stanovanj, hlev in vrt. Pojasnila daje: Anton Guštin, Ljubljana, Glavna pošta, pošto ležeče. 1632

NOVE POSTELJE, vzmeti, žimnice iz morske trave, iz volne in drugo posamezno pohištvo se prodaja po najzmernejših cenah. Fondetria 3. 1655

NA PRODAJ je veliko posestvo obstoječe iz velike enonadstropne hiše, hleva, lope, vozov, živine itd. Poleg hiše se nahaja zemljišče tik ob cesti. K posestvu pripada tudi velik gozd pod bistriški gozdnim odsekom. Posestvo se nahaja 2 km oddaljeno od Ilirske Bistrice ob reki državni cesti in je pripravno za vsako podjetje. Cena po dogovoru. Potrebna pojasnila daje županstvo v Il. Bistrici. 1662

"Trgovca Benjamin Hoinjek?" sem pripomnil.

"Da prav on. Opomnila sem ga večkrat na njega, toda on je menil, da je prejel že prav obilen delež, ker mu je moral že za življenja velike svote žrtvovati. (Ne more namreč opustiti špekulacij). Da zavaruje mene, se je končno vendar odločil, in naredil za-me oporoko, katero je pa v jezi zopet uničil, ker —"

"Zakaj torej?"

— Mlada dama je v zadregi zrla na svojega ženina.

"Zaradi mene," je povzel namesto nje besedo njen ženin.

"Ni maral, da bi Lojzka imela s katerim drugim moškim kakšne stike in je zahteval, da le njemu samemu streže. Poznala sva njegove zahteve in le v veliki bojazni se mu je moja nevesta končno upala odkriti najino kibezen. Istočasno sem ga zaprosil jaz za njeno roko. Pokazal mi je vrata in mi prepovedal, da bi še kdaj prišel v njegovo hišo; zahteval je tudi od moje neveste, naj se me odreče. Ko se je branila, ga je popadla običajna njegova besna jeza in vrgel je oporoko v ogenj."

NAJNOVEJSE sredstvo za pripravljanje sira se dobi v lekarni v Il. Bistrici. 28/7

UCENCA za sedlarsko obrt, 14 do 15 let starega sprejme Franc Vičič, Zagorje pri Sv. Petru na Krasu. 1665

POZOR! Krone, perle, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini grosist Belletti Vita, via Madonna 10. I. 16

PRODAJALKA za trgovino mešanega blaga večja slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, išče službo v mestu ali na deželi. Naslov pri upravnistvu. 1584

POZOR! Nujno potrebujem mnogo srebra. Plačam krone in goldinarje po najvišjih cenah. Via Malcanton 7, Il. levo. 1594

Pohištvo Udine 25

Obedne sobe od lir 2400 naprej, poročne sobe iz masivnega lesa od lir 1500 naprej, kakor tudi drugo navadno in fino pohištvo.

MLEKO

dobro, pastelizirano ima vsak dan na razpolago na drobno in debelo po zmernih cenah Mlekarna Alojzij Možina, Gorica, via Morelli 27. 588

FRATELLI LIVELLARA Gorica - Raštelj št. 5 - Gorica Železnina, steklo, porcelan in kuhinjske potrebščine Na debelo. (44/16) Na drobno. Posebni pogoji za prodajalce.

MED

prvovrsten približno 2000 kg na prodaj. Ponudbe s ceno na upravnistvo pod "MED". 579

Pavel Netzbandt zobohtnik 41/19

se je povrnil

Gorica — Via Dante 12 — Gorica

Sprejema od 9 do 12 in od 14 do 17.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA

Delniška družba — Glavnica L 5.000.000. — popolnoma vplačana.

Zadružni sedež in osrednje ravateljstvo v TRSTU

Brezplačna emisija cirkularnih nakaznic, vse bančne operacije, menja'nica, borza.

Corso Giuseppe Verdi — GORICA — Telefon šte. 8 77

Blagajna postuje od 9-12 in od 15-17

Krone, srebro, zlato, diamante, briljante in platin

kupujem po najvišjih cenah. 10

Zlatarna ALBERT POVN, Via Mazzini šte. 46 (prej via Nuova)

ALESSANDRO LEVI-MINZI via dei Rettori 1 in via Malcanton 7-13

Pohištvo

Absolutno konkurenčne cene. 67)

Razna usnja najboljših tovarn. Velika izbira kopit. Gumijevi podpetniki „Pirelli“. Čistilo za čevlje „Brill“ in „Crea“ Use po najnižjih cenah. Za preprodajalce posebni popusti. 49 Via Udine (prej Belvedere) 49 Tel. 34-75 bis

Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah

ALCIZIJ POVN

Trst, Piazza Garibaldi št. 2

(prej Barriera)

15. septembra t. l. ODPRETJE

novega in velikega zavoda in konvikta

MINERVA

v Opatiji.

Pojasnila:

Via Rossini št. 16. Šola Minerva.

Telefon 47-20. (80)

Tržaška zadruga delavcev za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga z o. z.

Trst, Via dell' Olmo šte. 6.

PODRUŽNICE:

Gorica Monfalcone

Via Garibaldi št. 20 Via Friuli št. 614

Zaloga in delavnica majoličnih peči in štedilnikov. 65

Izbera majoličnih plošč za stene in keramičnih plošč za pode.

Prevzema se delo v okolici

PODLISTEK

Hojnikova oporoka

Kriminalna novela.

Nemški spisal Fridrich Thieme. Poslovenil Slavomir Josipovič. (3)

"Gospod doktor," je pristav Ljubič takoj nagovoril že znanega mu Osmarja, — prišel sem z gospico Rjavčevu sem k vam. Ona bi —

"Ze dobro," ga je prekinil Gnezda kratko, toda ne neprijazno in pokazal jima je na oba stola. "Vem zakaj gre. — Prosim, pri-povedujte, gospica!"

Gospica Rjavčeva je takoj začela pripovedovati brez kakega uvoda:

"Siroti sem, gospod doktor, in to že od svojega četrtega leta. Prijatelj mojega očeta — doktor Hojnik — se me je usmili in me vzgojil kot lastno dete v ljubezni in nežnosti. Vključ temu je bilo v mojem destinstvu malo veselega, zakaj, znano je najbrže tud vam, da je bil doktor Hojnik ljudomrzen čudak, ne iz skoposti ali sovražstva do ljudi, nego vsled nagnenja do sa-

motarstva, do svojih knjig in zbirk. Bil je dober in doberdelen, pa ni hotel nikoli, da bi vedela levica, kaj dela desnica. Bil je pa tudi dlakocep in v vseh zadevah mučno natančen do skrajnosti. Ni mu bilo lahko ustreči. Čim bolj se je staral, tem bolj je postajal muhast. Večkrat sem morala dosti trpeti in marsikako grenko solzo sem potočila. Pri vsem tem sem si svesta, da sem izpolnila svojo dolžnost do njega. Ze leta sem je bil bolehen in pomoči potreben, in skoraj niti trenutek se nisem smela oddaljiti od njega. On je tudi pripomnil, kaj sem mu bila jaz in večkrat je izjavil: "Ljubo dete, tvoje žrtve ne bodo zastonj. Ti boš pač moja edina dedinja!" Tako mi je večkrat rekel. "Vključ temu vas vendar ni pohčeril!" "Zal da ne. Hotel je to že storiti, pa je vselej zopet odložil. Zoprna mu je bila pot k sodišču."

"In zanemaril je raje svojo dolžnost, kot da bi bil doprinesel to malo žrtvo, ko je prejemal toliko velikih. — Nadaljujte!" "Bil je pač poln posebnosti," je dostavila Lojzka, da bi ga nekako opravičila. "Tudi vražam je bil podvržen, čeprav tega ni hotel nikoli priznati. Potem je bil tudi njegov brat —"